

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), (jud. I. Potîngă)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, (jud. V. Sîrbu, V. Buhnaci, A. Braga)

DECIZIE

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

Examinând recursul declarat de către Gundiuc Cristian,
în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de BC
„Energbank” SA (succedat în drepturi de către Plăcintă Valentin) împotriva SRL
„Paladio Design”, Gundiuc Iurie, Gundiuc Domnica, Gundiuc Cristian, intervenient
accesoriu SRL „Megatrans Internațional”, în proces de insolabilitate cu privire la
încasarea sumelor bănești și exercitarea dreptului de ipotecă,

împotriva încheierii din 28 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin
care a fost restituită cererea de apel depusă de Gundiuc Cristian împotriva hotărârii
din 25 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), în legătură cu
neîndeplinirea indicațiilor instanței,

c o n s t a t ă:

La 08 ianuarie 2018, BC „Energbank” SA a depus o cerere de chemare în
judecată împotriva SRL „Paladio Design”, Gundiuc Iurie, Gundiuc Domnica,
Gundiuc Cristian, intervenient accesoriu SRL „Megatrans Internațional”, în proces
de insolabilitate cu privire la încasarea sumelor bănești și exercitarea dreptului de
ipotecă.

Prin hotărârea din 25 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), s-
a admis acțiunea formulată de BC „Energbank” SA (succedat în drepturi de către
Plăcintă Valentin) împotriva SRL „Paladio Design”, Gundiuc Iurie, Gundiuc
Domnica, Gundiuc Cristian, intervenient accesoriu SRL „Megatrans Internațional”
în proces de insolabilitate privind încasarea sumelor bănești și exercitarea dreptului
de ipotecă, precum și cererile de precizare a obiectului acțiunii.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 24 februarie 2022, Gundiuc
Cristian a declarat apel.

Prin încheierea din 20 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către Gundiuc Cristian și s-a comunicat lui Gundiuc Cristian despre necesitatea lichidării neajunsurilor statuate în încheiere și anume: prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 18 750 lei, fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 10 zile de la data recepționării prezentei încheieri.

La 15 mai 2022 Gundiuc Cristian a depus apelul motivat, solicitând totodată scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 27 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de către Gundiuc Cristian cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și a fost lăsată fără curs cererea de apel declarată de către Gundiuc Cristian, fiind comunicat părții apelante despre necesitatea lichidării neajunsurilor statuate în încheiere și anume prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 18 750 lei, fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 10 zile de la data recepționării încheierii.

La 30 iunie 2022, Gundiuc Cristian a depus recurs asupra încheierii din 27 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 03 august 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost restituit recursul declarat de către Gundiuc Cristian.

Prin încheierea din 19 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a lăsat fără curs cererea de apel declarată de către Gundiuc Cristian.

A fost comunicat repetat părții apelante Gundiuc Cristian despre necesitatea lichidării neajunsurilor statuate în încheiere și anume prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 18 750 lei, fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 5 zile de la data recepționării încheierii.

Prin încheierea din 28 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Gundiuc Cristian împotriva hotărârii din 25 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), în legătură cu neîndeplinirea indicațiilor instanței

La 02 noiembrie 2022 (prin poștă electronică), Gundiuc Cristian a declarat recurs împotriva încheierii din 28 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu trimiterea cauzei la rejudecare la etapa de primire a cererii de apel.

În motivarea recursului a indicat că, nu a putut îndeplini indicațiile instanței de apel deoarece încheierea prin care nu s-a dat curs apelului nu i-a fost comunicată. În acest sens a indicat că deși a depus apelul motivat prin poștă electronică (cristian.gundiuc.89@bk.ru) însă a uitat parola și nu mai are acces la această adresă, iar corespondența expediată la adresa de domiciliu nu o poate recepționa din motivul că din 17 martie 2022 a plecat din țară și nu a revenit.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost emisă la 28 septembrie 2022, fără a se cunoaște cu certitudine data recepționării acesteia, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Gundiuc Cristian, urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Potrivit art. 16 al Codului de procedură civilă, neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

În corespundere cu art. 100 alin. (1) al Codului de procedură civilă, actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, iar conform art. 110 al aceleiași legi, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 113 al Codului de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Prin prisma normelor de drept citate, raportate la înscrisurile speței, Colegiul constată că, Gundiuc Cristian, depunând încă la 24 februarie 2022 cerere de apel, avea obligația ca această cerere să corespundă exigențelor legii, atât indicată în încheierile instanței de apel din 20 aprilie, 27 mai, 19 septembrie, cât și stabilită expres de legea procesuală.

Astfel, prevederile art. 365 al Codului de procedură civilă impun *oricare* cerere de apel cu niște condiții de formă și conținut, care și în lipsa indicației instanței de apel, urmează a fi respectate de orice justițiabil.

Din materialele cauzei reiese cu certitudine că încheierile instanței de apel din 20 aprilie, 27 mai, 19 septembrie prin care nu s-a dat curs apelului au fost expediate atât la adresa de domiciliu lui Gundiuc Cristian, cât și la adresa electronică indicată de acesta.

În această ordine de idei, Colegiul trage concluzia că, instanța de apel și-a îndeplinit obligația pozitivă de comunicare a actului de procedură emis și i-a comunicat recurentului încheierea prin care nu s-a dat curs apelului.

Colegiul apreciază critic argumentele recurentului precum că a uitat parola de la poșta electronică și nu mai are acces la ea, or în susținerea imposibilității restabilirii accesului la adresa electronică nu au fost prezentate nici un fel de probe, argumentele rămânând pur declarative. În ipoteza în care recurentul într-adevăr a pierdut controlul asupra adresei sale electronice prin care ducea corespondența cu instanța, acesta urma neîntârziat să comunice instanței de judecată.

În corespundere cu prevederile art. 38 din Codul civil, domiciliul persoanei fizice este locul unde aceasta își are reședința obișnuită. Se consideră că persoana își păstrează domiciliul atât timp cât nu și-a stabilit un altul. Reședința temporară a persoanei fizice este locul unde își are locuința temporară sau secundară.

Legislația civilă nu impune limite ca o persoană fizică să-și schimbe domiciliul/reședința sau să poată avea și alte adrese pentru corespondență, însă acestea urmând a fi cunoscute atât de părți, cât și de către instanța de judecată. La acest capitol, instanța de recurs apreciază critic comportamentul lui Gundiuc Cristian, care depunând o cerere de apel, iar ulterior, după cum invocă recurentul, a plecat peste hotarele țării și nu s-a întors, nu a adus la cunoștința instanței adresa de corespondență, fie temporară, fie o adresă electronică valabilă.

Totodată, instanța de recurs reține că obligația de plată a taxei de stat i-a fost cunoscută lui Gundiuc Cristian, în pofida alegațiilor ultimului despre necomunicarea actului judecătoresc. Astfel, cronologia evenimentelor atestă că cererii de apel depuse de către Gundiuc Cristian nu s-a dat curs prin încheierea din 20 aprilie 2022, care a fost expedit la adresa de domiciliu a recurentului și care a rămas nerecepționată, în adresa instanței fiind restituit plicul nereclamat de la oficiul poștal. Totuși, la 15 mai 2022, Gundiuc Cristian înlătură parțial neajunsurile depistate, prezintă cererea de apel motivată și solicită scutirea de la plata taxei de stat care a fost stabilită prin încheierea din 20 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Cerința de scutire de la plata taxei de stat în mărime de 18 750 de lei a fost respinsă prin încheierea din 28 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, care la fel, a fost expedită la adresa de domiciliu a lui Gundiuc Cristian. La rândul său, la 30 iunie 2022, nefiind de acord cu respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat, Gundiuc Cristian a depus recurs, care însă a fost restituit de către Curtea Supremă de Justiție prin încheierea din 03 august 2022. Faptele redată supra atestă cu certitudine despre cunoașterea de către Gundiuc Cristian a obligațiilor sale procesuale și anume necesitatea achitării taxei de stat.

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare

pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

După cum a fost reiterat supra, depunând o cerere de apel împotriva unei o hotărâri defavorabile încă la 24 februarie 2022, Gundiuc Cristian nu a livrat nici un argument plauzibil din care cauză a așteptat mai bine de opt luni pentru achita taxa de stat, deși cunoștea și cuantumul ei și locul unde urma a fi prezentată dovada.

Reținând cele constatate, precum și obligația părților și participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale Gundiuc Cristian urma să depună cererea de apel în conformitate cu exigențele legii.

Instanța de recurs apreciază critic adresarea lui Gundiuc Cristian din 01 noiembrie 2022 expediată prin poștă electronică, privind soarta cererii de apel, or după cum a fost menționat anterior, încă la 03 august 2022 Curtea Supremă de Justiție a restituit recursul declarat de către el împotriva încheierii prin care a fost respinsă cerința de scutire de la plata taxei de stat, fiind ceartă obligația de achitare a taxei de stat. Toate actele judecătorești emise de către Curtea Supremă de Justiție se publică, în mod obligatoriu, pe pagina web al acesteia, astfel cel târziu din 03 august 2022, Gundiuc Cristian a aflat despre obligația indiscutabilă de a achita taxa de stat în termeni proximi.

Completul subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, inter alia, Erik ØVLISEN vs. Danemarca, hotărârea din 30 august 2006, sau Kukkonen vs. Finlanda (nr. 2), hotărârea din 13 ianuarie 2009, § 24).

În același context, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță, de dreptul de a fi audiat (a se vedea, inter alia, Lebedinschi vs. Republica Moldova, hotărârea din 16 septembrie 2015, § 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că, în proceduri civile, o persoană poate cu greu să conceapă preeminența dreptului fără existența posibilității de acces la instanțele de judecată (a se vedea, Golder vs. the United Kingdom, hotărâre din 21 ianuarie 1975; Z and Others vs. the United Kingdom, hotărâre din 10 mai 2001; și Kreuz vs. Poland, hotărârea din 19 iunie 2001).

Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să hotărască asupra „drepturilor și obligațiilor lor cu caracter civil”, articolul 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.

În acest sens, Curtea Europeană a statuat că restricția impusă accesului la o

instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others vs. the United Kingdom, hotărârea din 10 iulie 1998).

În altă ordine de idei, reținând că încheierile instanței de apel cu privire la taxa de stat nu se supun separat căilor de atac, decât cu o eventuală restituire a cererii de apel, Colegiul observă că criticile din prezentul recurs nu se răsfrâng asupra legalității acestor încheieri, nici asupra problemei de stabilire a cuantumului și respingerea cerinței de scutire.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele și probele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

Concluzionând cele expuse, Colegiul ajunge la concluzia că cererea de recurs împotriva încheierii din 28 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi respinsă cu menținerea încheierii instanței de apel.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Gundiuc Cristian.

Se menține încheierea din 28 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău emisă în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Energbank” SA (succesor în drepturi Plăcintă Valentin) împotriva SRL „Paladio Design”, Gundiuc Iurie, Gundiuc Domnica, Gundiuc Cristian, intervenient accesoriu SRL „Megatrans Internațional”, în proces de insolvență cu privire la încasarea sumelor bănești și exercitarea dreptului de ipotecă.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh